

СТАНОВИЩЕ

от

доц.д-р Мария Христова Монова-Желева,
Бургаски свободен университет

относно дисертационен труд
на *Поликсени Арапи*

на тема *Подкрепа на опита от персонализирано обучение в мултимедийни цифрови библиотеки*

за придобиване на образователна и научна степен "Доктор"

в Област на висше образование: 4. Природни науки, математика и информатика

Професионално направление: 4.6 Информатика и компютърни науки

Докторска програма: Информатика

Представям настоящото становище като член на Научното жури на основание заповед №103/04.05.2017 г. на Директора на ИМИ-БАН, както и по решение на Научното жури по процедурата. То е изготвено въз основа на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Правилника за развитие на академичния състав на БАН и на ИМИ при БАН. Предоставените ми документи, свързани със защитата на дисертационния труд, отговарят на тези изисквания.

Документацията по процедурата за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“, предоставена от дисертантът Поликсени Арапи, е изготвена съгласно изискванията и съдържа всички необходими компоненти и атрибути.

Дисертационният труд се състои от 277 страници. Структурата обхваща: увод, шест глави, заключение, приноси на темата, списък на фигурите и таблиците, списък на авторските публикации по темата, библиография, списък на цитирания на авторските публикации и шест приложения. Описани са 64 фигури и 42 таблици. Библиографията включва 193 литературни източници. Списъкът от публикации на автора по дисертацията включва 13 заглавия. Посочени са 38 цитирания.

Тематиката на дисертационен труд е свързана с осигуряването на нови възможности за ефективно използване и споделяне на богатото разнообразие от мултимедийни ресурси чрез иновативни подходи, обогатяващи възприемането и разбирането на тези ресурси – област, която е актуална, както в изследователски, така и в технологичен аспект. Дисертационният труд обхваща *изследване на възможностите за подпомагането на персонализиран педагогически опит при обучение чрез мултимедийни цифрови библиотеки и разработване на подход за използване на съществуващите културни дигитални материали за осигуряването на ефективно обучение, както в контекста на културното наследство, така и в многообразие от сценарии и контексти за формално и неформално образование.*

Глава 1 формулирана обекта, предмета, целите и задачите на изследването. В глава 2 са анализирани компонентите на цифровите библиотеки и обекти, както и тези на

системите за електронно обучение; разгледани са основните интероперативни стандарти, спецификации и подходи за описание, опаковане и достъп до цифрови и учебни обекти и осигуряване на оперативна съвместимост на различни информационни хранилища. Представени са различни подходи за персонализация на цифрови библиотеки, за моделиране и профилиране на потребителя, както и подходи за адаптивна персонализация в електронното обучение. Глава 3 описва моделирането на околната среда с оглед подпомагане повторното изместване на „културното“ цифрово съдържание в педагогически обоснована персонализация като са дефинирани следните модели: модел на домейна, модел на учащия, модел на обучението и модел на адаптация. Глава 4 представя интегрирана архитектура ориентирана към услуги въз основа на представените в Глава 3 модели, отговаряща на изискванията на потребителите и с възможност за справяне с проблемите на оперативната съвместимост, описани в Глава 1. Глава 5 представя реализации на части от изследването, разработени в рамките на няколко приложно-научни и изследователски проекти – LOGOS, „Натурална Европа“, както и проектът „Концепции и модели за иновационни екосистеми на дигитални културни ресурси“, финансиран от Българския научен фонд. В Глава 6 са описани експериментите, целящи оценяването, проверката и валидирането на приложимостта на разработените на базата на предложената архитектура инструменти. Главата включва описания на експерименталните резултати и оценки за повторно използване и персонализиране на различните инструменти в предложената рамка.

Постигната е основната цел на работата по разработване на подход за използване на съществуващите културни дигитални ресурси за подпомагане на създаването и осигуряването на ефективен педагогически опит, както в контекста на културното наследство, така и в други контексти и сценарии за обучение. Научно-приложните приноси на разработената тема са представени ясно и конкретно.

Публикациите, свързани с темата на дисертационния труд илюстрират целенасоченасоченият подход и сериозната работа на докторанта.

Представеният автореферат отразява съдържанието и приносите на дисертационния труд.

Към дисертационния труд и представения автореферат нямам критични бележки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Гореизложеното дава пълно основание за положителна оценка на представения от Поликсени Арапи дисертационен труд на тема Подкрепа на опита от персонализирано обучение в мултимедийни цифрови библиотеки. Предлагам на почитаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен „Доктор“ в област на висше образование, 4.0, природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.6. Информатика и компютърни науки, научна специалност: 01.01.12. Информатика на дисертанта Поликсени Арапи.

02.06.2017 г.
Бургас

Член на Научно жури:
доц.д-р Мария Желева